

Målet med debatten om naturnær skovdrift bør være en gendannelse af forbindelsen mellem praktisk erfaringsbaseret skovbrug, den forskningsbaserede viden om dette og de krav, som et moderne samfund stiller til erhvervet. (Foto fra Salten Langsø af 65 årig grandis og douglasgran med naturlig foryngelse).

Skovdyrkningsdebatten og Pro Silva

Af J.C. Briand Petersen,
formand for Pro Silva

Der er brug for debat om skovdyrkning og naturnær skovdrift.

Pro Silva er et forum hvor skovdyrkning diskuteres. De næste to år vil temaerne være naturnær skovdrift i forhold til vedkvalitet og skovcertificering.

Det er en fornøjelse at følge den oplussende debat om skovdyrkning i fagblade og presse. I al for lang tid har diskussion om dyrkningsproblemer i vore skove levet en tilbagetrukket tilværelse.

I faglige forsamlinger kunne man næsten få indtryk af, at skovdyrkning var passé eller uinteressant, og at det egentlig var ret ligegyldigt, hvordan man behandlede skoven. Det var jo biodiversitet og friluftsliv, det drejede sig om. En moderne skovdyrker skulle først og fremmest

kunne begå sig i tilskudssystemet for at få penge i kassen.

Nu synes skovdyrkningsdebatten at få en renaissance! Om det er de – i hvert fald indtil for nylig – stigende priser på træ, der får skovdyrkerne tilbage på linjen ved jeg ikke. Men der er grund til at glæde sig og prøve at fastholde perspektivet. *Tilskud forgår, men god skovdyrkning giver langsigtet gevinst.*

Nu vil jeg slet ikke forklejne biodiversitet og friluftsliv, for det er vigtige og afgørende målsætninger

for et skovbrug i moderne tid. Det er kendsgerninger, og det behøver vi ikke at skrive mere om i denne sammenhæng.

Men derfor behøver vi ikke og bør ikke afskrive en intelligent skovdyrkning baseret på mange års erfaring og tilpasset nye tider.

Grønne mod sorte

Det karakteristiske ved dagens skovdyrkningsdebat er ikke så meget en diskussion af metoder. Det er mere en diskussion af overordnede principper – primært for og imod naturnær skovdrift.

Måske lidt klodset sagt: de "grønne" mod de "sorte". Lidt konfrontation – lidt bedrevidende! Og hvorfor nu så det?

Der er nok mange grunde, nogle mere rationelle end andre. Selvfølgelig forlader man ikke skovdyrkning baseret på 100 års erfaring på grundlag af nye løse teorier. På den anden side kan stor erfaring blænde for nye tilgange baseret på nye forudsætninger.

Det burde derfor være et mål at fremme den nye skovdyrkningsdebat på *et gensidigt respektfuldt* forhold – fremme diskussionen på grundlag af ny baggrundsviden, nye forudsætninger og gammel erfaring. Praktisk såvel som forskningsmæssigt baseret. Skovbruget skulle være det eneste erhverv i historien, hvor en sådan tilgang ikke gav et fremadrettet resultat.

Både praksis og forskning

Pro Silva er en sammenslutning af skovfolk, som går ind for skovdyrkning baseret på naturlige processer!!

Er der noget der ringer? Var det ikke sådan Warnsted sagde i 1700- og et eller andet? Er det ikke det enhver forstkandidat eller skovingeniør er opdraget efter? Jo!

Er der så noget at diskutere? Ja, det er der, for termen "naturnær" er for nogle blevet synonym med overfladisk romantiseret tilgang til skovdyrkning. For andre er det en hellig ko, som ser bort fra de konkrete krav og driftsmæssige udfordringer, der ligger indbygget i ethvert erhverv. Det burde vi som praktiske skovfolk og skovforskere rette op på.

Målet bør være en gendannelse af forbindelsen mellem praktisk erfaringsbaseret skovbrug, den forskningsbaserede viden om dette og de krav, som et moderne samfund stiller til erhvervet. Kun ved en sym-

biose af disse faktorer vil vi kunne sikre skovbruget en fortsat plads i vort samfund, hvor behov bliver tilfredsstillet både for ejer og for den enkelte borger.

Skovbruget får ikke lov at eksistere som et hardcore erhverv, hvor kun økonomiske interesser vejer tungt. Omvendt har samfundet brug for et skovbrug, som kan opfylde en masse af de behov en borger i dag stiller. Derfor er der fornuft i at indrette et skovbrug og en skovdyrkning, så alle disse krav tilfredsstilles: økonomi, natur og friluftsliv.

Jeg tror ikke på, at det gøres ved at zonere vores skove – vi skal dyrke vore skove, så behovene tilgodeses hånd i hånd over hele fladen. Og uden en begavet form for *skovdyrkning* kan dette ikke tilgodeses.

Afgørende rolle

Ord som *skovbrug* og *skovdyrkning* har i den generelle debat om miljø, landskabsudnyttelse og –æstetik fået et uheldigt, lidt konservativt, bagstræberisk skær over sig.

Skovbrug er i den almindelige bevidsthed som begreb kommet til at stå i modsætning til natur, biodiversitet og oplevelser. Det kan være rigtigt, hvis skovdyrkning er synonym med stor fladedrift og meget intensive ensrettede dyrkningsmetoder.

Hvis skovbruget skal have en fremtid er det nødvendigt, at begrebet bliver genindsat som synonym også for bløde værdier, samtidig med at respekten for fornuftig økonomi opretholdes. Eller sagt på en anden måde, at bæredygtighedsprincippets tre ben respekteres: biologi/sociologi/økonomi.

Det burde ikke være svært – næppe noget andet erhverv har så gode forudsætninger for at identificere sig fornuftigt med disse begreber. Alene den pågående klimadebat forærer skovbruget argumenter for sin berettigelse: Vi producerer verdens mest vedvarende, bæredygtige og CO₂ neutrale produkt.

Og jo mere vi producerer, jo bedre bliver verden. *Hvis jeg var klima- eller miljøminister, ville jeg lancere dette som en væsentlig del af visionen og missionen for skovbrug i Danmark – statsligt som privat.*

Det er her *naturnær skovbrug* kommer til at spille en afgørende rolle. Dels som et begreb samfundet bredt kan identificere sig med, dels som en dyrkningsmæssig referenceramme, hvor skovdyrkeren kan

hente sin inspiration og forny sit erfaringsgrundlag.

Vi må diskutere og debattere naturnær skovbrug ud fra praktiske erfaringer. Vi må sætte naturnær skovbrug ind i en videnskabelig referenceramme. Vi må opfordre vore forskere til at tage udfordringerne i den naturnære dyrkning op som væsentlige problemstillinger og prioritere dem højt i deres portefølje af forskningsprogrammer.

Pro Silva med i debatten

Pro Silva vil gerne spille en rolle i denne debat. Vi mener, at følgende får afgørende betydning for den fremtidige skovdyrkning:

- Ansvarlig drift og udnyttelse af skovens tømmer- og naturressourcer
- Bevaring af biodiversitet
- Brugen af træarter (ikke-hjemmehørende træarter kan indgå i driften, men med omtanke)
- Anerkendelse af skovens økologiske og landskabelige rolle

Pro Silva vil gerne medvirke til dette bl.a. gennem afholdelse af møder og ekskursioner. *Vi mangler i dag et forum, hvor diskussion af skovdyrkningssemner igen bliver prioriteret.* Vi mener, at *skovdyrkning* er lige så vigtigt som tilskuds- og Natura2000 dagsordener.

Vi vil gerne konfrontere de forskellige opfattelser, der hersker om skovdyrkning. Kun gennem diskussion og afprøvning af argumenter kommer vi videre. Kun gennem praktisk demonstration af skovdyrkning bliver vi klogere.

Vi vil gerne provokere og provokeres af forskerne. Vi vil gerne konfrontere de sorte og stikke til de grønne. Kort sagt vi vil gerne debattere.

Pro Silva vil gerne fokusere diskussionen, og vi vil gerne samarbejde med andre organisationer og institutioner. Vi foreslår, at to emner prioriteres de næste to år:

1. Naturnær skovdrift og vedkvalitet
2. Naturnær skovdrift og skovcertificering

Vi håber på modspil og medspil. Se hvad vi står for på Pro Silva's hjemmeside (www.prosilva.dk). Meld jer ind i foreningen (via hjemmesiden) og deltag i debat og ekskursioner. I løbet af efteråret spiller vi ud med et konkret spændende program for 2009.